

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ „СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“
С. ПРОФ. ИШИРКОВО П.К. 7572, ОБЩ. СИЛИСТРА, УЛ. ГЕОРГИ ДИМИТРОВ №2
тел. 0879456639, e-mail: ou7572@mail.bg;

X

утвърждавам
директор Галина Вълкова

ПРОГРАМА
ПО
гражданско, здравно, екологично и интеркултурно
образование
за учебната 2024-2025 година

*Настоящата програма е актуализирана на заседание на Педагогическия съвет с протокол № 11/09.09.2024 г.
и е утвърдена със Заповед на директора № 80/23.09.2024 г.*

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Съгласно чл. 15, ал. 4 на Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г., изм. и доп. ДВ, бр.80 от 28.09.2018 г настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в Обединено училище „Свети Климент Охридски”, с. Професор Иширково.

1. СЪЩНОСТ:

- ✓ Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са взаимосвързани и формират интердисциплинарен комплекс, насочен към придобиване на социални, граждански и интеркултурни компетентности и на компетентности, свързани със здравето и поддържането на устойчива околна среда.
- ✓ Гражданското образование е насочено към формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- ✓ Здравното образование е насочено към развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- ✓ Екологично образование е насочено към формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- ✓ Интеркултурното образование е насочено към усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. ЦЕЛИ:

2.1. Изграждане на автономна и активна личност, която:

- ✓ отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права;
- ✓ познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество;
- ✓ зачита значимостта на всяка човешка личност;
- ✓ осъзнава и цени своята културна идентичност;
- ✓ взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
- ✓ изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- ✓ взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност;
- ✓ носи отговорност за поведението си;
- ✓ поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
- ✓ познава и спазва нормите за екологична култура и поведение

2.2. Функциониране на всяка образователна институция като автономна, активна и саморазвиваща се общност, която:

- ✓ възпитава в демократичните ценности;
- ✓ насърчава инициативност, отговорност, солидарност;
- ✓ утвърждава демократична и здравословна среда, свободна от агресия и дискриминация;
- ✓ създава позитивна среда между представителите на различните културни общности чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

3. НАСОКИ:

Учениците

- ✓ Да познават институциите и ценностите на демокрацията;
- ✓ Да се формират личности с позиция и способност да защитават своите права чрез различни дейности;
- ✓ Да изразяват гражданската си позиция;
- ✓ Да вземат решения за своето развитие;

- ✓ Да носят отговорност за решенията си.

4. РЕАЛИЗИРАНЕ

- ✓ Чрез учебното съдържание по общообразователните учебни предмети;
- ✓ В часа на класа;
- ✓ Чрез дейността на педагогическия съветник;
- ✓ В извънкласни и извънучилищни форми на работа;
- ✓ Чрез проекти и мултимедийни презентации, разработени от учители и ученици.

5. АКЦЕНТИ

- ✓ Здравно образование;
- ✓ Превенция на зависимостите/наркомания, алкохол, тютюнопушене/;
- ✓ Сексуално образование и превенция на СПИН;
- ✓ Екологично образование и възпитание;
- ✓ Патриотично възпитание;
- ✓ Превенция на насилието;
- ✓ Справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- ✓ Защита при бедствия и аварии;
- ✓ Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- ✓ Безопасност на движението.

II. ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ:

1. В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка:

 В ЧАСА НА КЛАСА, ВКЛЮЧИТЕЛНО И ЧРЕЗ УЧЕНИЧЕСКОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ;
Съобразно стратегическите цели и особености на училището, приоритетни тематични области за училището са:

- I. Патриотично възпитание и изграждане на национално самочувствие.
- II. Толерантност и интеркултурен диалог.

- III. Безопасност на движението по пътищата.
- IV. Защита на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ.
- V. Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти.
- VI. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита.
- VII. Кариерно ориентиране /4 -7 клас/.
- VIII. Ориентация и противодействие на корупцията / 5 -10/ клас/.

✚ В ЗАНИМАНИЯТА ПО ИНТЕРЕСИ В РАМКИТЕ НА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН;

- I. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществяват от учителите в групите за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс на чл. 3 от Наредба №13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование
- II. Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

✚ В РАМКИТЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ПО РЕДА И ПРИ УСЛОВИЯТА НА ДЪРЖАВНИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ;

- I. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на разширена подготовка се осъществяват интегрирано:
 - ✓ Неговото интегриране се реализира чрез усъвършенстване на отделни ключови компетентности чрез изучаване на общообразователни учебни предмети в рамките на избираемите учебни часове.
- II. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в процеса на придобиване на допълнителната подготовка може да се осъществяват чрез обучение по учебни предмети или модули, чрез интердисциплинарни програми, проекти или дейности по избор на учителя:

- ✓ Факултативните часове може да се използват и за дейности с ученическите съвети на всички нива или други форми на ученическо представителство, младежко лидерство и клубни занимания, при които се практикуват граждански и социални умения.

III. Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществяват и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище:

- ✓ Извън тематичните области по ал. 1 Министърът на образованието и науката може ежегодно да определя и други теми, по които да се работи в часа на класа за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- ✓ Обучението по отделни тематични области по ал. 1 може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител ;

В ДЕЙНОСТИ НА УЧЕНИЧЕСКОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ (съгласно чл. 17, ал. 2 на Наредба № 13/21.09.2016 г и Приложение б) -

- I. Участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
- II. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
- III. Поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (училищен вестник и др.);
- IV. Организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- V. Организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
- VI. Организиране на обучения на връстници от връстници;
- VII. Развиване на младежкото лидерство;
- VIII. Участие в клубове и неформални групи по интереси;
- IX. Реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- X. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;

Насърчаване на неформалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

III. РИТУАЛИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНИЯТ ЖИВОТ.

Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

Училището организира свои училищни чествания и ритуали в следните случаи:

- ✓ откриването и закриването на учебната година;
- ✓ официалното раздаване на удостоверението за завършен първи клас, удостоверението за завършен начален етап на основната степен, свидетелството за основно образование;
- ✓ награждаване на отличили се ученици и учители;
- ✓ поддържането на училищен кът и съхраняването на училищното знаме;
- ✓ честването на националния празник, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

IV. ОБЛАСТИ И КОМПЕТЕНОСТИ.

<i>Гражданско образование</i>	<i>Здравно образование</i>	<i>Екологично образование</i>	<i>Интеркултурно образование</i>
Междупersonни отношения	Психично здраве и личностно Развитие	Вода, почва, въздух	Културни идентичности
Социална среда	Физическо развитие и дееспособност	Енергия и климат	Културна осъзнатост
Права на човека	Превенция на употребата на психоактивни вещества	Биологично разнообразие	Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия

Демократично гражданство	Безопасност и първа помощ	Потребление и отпадъци	Интеркултурно образование и права на човека
Идентичности и различия в Обществото	Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции	Общество и околна среда	
Власт, политика и демократични ценности	Лична хигиена		
Социална политика, справедливост и солидарност	Хранене		

V. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

1. Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение чрез:

1.1. Учебната, извънкласната и извънучилищната дейност.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

1.2. Спазване на Правилника за дейността на училището.

Срок: през учебната година
Отг.: Кл. ръководители, Директор

1.3. Спазване на Правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

Срок: през учебната година
Отг.: Директор

1.4. Провеждане Час на класа на базата на рамковия план за провеждане на часа на класа с активното участие на учениците.

Срок: през учебната година
Отг.: Класни ръководители

Тематични области	клас									
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	5	4	4	5	4	5	6	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	2	8	1	1	7	3	3	4	1	1
Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“								2	2	2
Военно обучение и защита на родината									5	5
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5	4	4	4
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	6	5	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	2	2	1	1	3	4	4	4	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1		2	2
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1	2	2	2
ОБЩО	29	28	19	18	30	26	27	25	29	29

Срок: през учебната година

Отг.: Класни ръководители

1.5. Организиране на Деня на ученическото самоуправление

Срок: 25.11.2024 г.

отг.: Ученически съвет, Ергюл Ереджеб,
Ивелина Дечева, Ивелина Христова

2. Възпитаване на национално самочувствие и продължаване на националните традиции.

2.2. Честване на всички национални и училищни празници.

Срок: през учебната година
Отг. Ивелина Христова,
класни ръководители

2.3. Запознаване и спазване на задължителните символи на Р.България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)

Срок: през учебната година
отг.: Класни ръководители

2.4. Изграждане на система за сътрудничество на родители, културни институции, фирми, организации и др., имащи отношение към възпитанието.

Срок: през учебната година
Отг.: Г.Хамди, Ас. Муртазова,
Класни ръководители

3. Здравно образование и екологично възпитание на учениците

3.1. Провеждане на здравни беседи на учениците по класове.

Срок: през учебната година
Отг. Ергюл Ереджеб, Мед. лице,

3.2.Разглеждане на здравни теми в Часа на класа- сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.

Срок: през учебната година
отг.: Класни ръководители

3.3.Озеленяване двора на училището. Засаждане на цветя.

срок: март 2025 г.
отг.: Ивелина Дечева
и учители ЦОУД

3.4.Провеждане на туристически походи до местността

„Паметника на Съветските летци“

Срок: април – май 2025 г.
отг.: Учители по ФВС,
Ив. Дечева, А. Яшар

3.5.Мероприятия за почистване на училищните площи и градските градинки около района на училището

срок: 30 април 2025 г.

отг.: Учители ЦОУД

3.6.Отбелязване на деня на Земята с постери и беседа

срок: 22.04.2025 г.
отг.: Ергюл Ереджеб

4. Възпитаване в интеркултурна среда.

4.1.Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в Часа на класа.

Срок:през учебната година
Отг.: Класни ръководители

4.2. Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори,екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.

Срок: през учебната година
Отг.: кл.р-ли, учители в ЦОУД

4.3.Организиране на изложби посветени на обичаите и традициите на различните етноси.
Отбелязване на Коледа, Великден, Ромската Нова година, Байрам и др.

Срок: през цялата година
Отг.: Учители в ЦОУД и кл.
ръководители

4.4. За усвояване на българския книжовен език от ученици, за които българският език не е майчин, се организира допълнително обучение по български език с цел подпомагане на образователното им приобщаване.

Срок: ноември 2024 - юни 2025 г.

Отг.:Ив. Христова,
Ашкън Яшар, Мариана Андонова

5. Развиване на физическата дееспособност

5.1.Изготвяне на ученически спортен календар на училището.

Срок: 17.09.2024 г.

Отг.: Ивелина Дечева

5.2.Провеждане на спортни празници и турнири.

Срок: през учебната година

Отг.: Учители по ФВС

6. Екип за реализиране на програмата (по чл. 19 на Наредба 13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование):

За координиране при прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в Обединено училище „Свети Климент Охридски” отговарят следните работни екипи:

- I. Комисия по организиране и провеждане на училищни празници и ритуали
- II. Координационен съвет за противодействие на училищния тормоз
- III. Координационен екип за личностна подкрепа
- IV. Комисия по спортно-туристическа дейност
- V. Комисия по БДП
- VI. Комисия по здраве и бит
- VII. Комисия Защита при бедствия, аварии и катастрофи

Председател: Мариана Андонова

Членове:

1. Ивелина Дечева – член
2. Невяна Пешева – член

7. Направления и дейности за реализиране на програмата.

Направления и дейности за реализиране на Програмата по здравно и екологично образование	Срок	Отговорници
I. Предварително проучване и диагностика		
1. Справка за здравния статус на учениците	20.09.2024 г.	Медицинско лице
2. Проучване сред учениците по актуална здравна и екологична проблематика - тютюнопушене, наркотици, сексуалност, замърсяване, КОВИД и др.	24.09.2024 г.	Класни ръководители
3. Проучване сред учителите по въпроси, свързани с програмата за здравно и екологично образование.	27.09.2024 г.	М. Андонова
II. Научно-методическа подготовка на преподавателите, участващи в реализиране на Програмата		
1. Разглеждане на педагогическия състав в училището: - Наредба № 13 от 21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование; - с училищната програма по здравно и екологично образование;	30.09.2024 г.	Директор
2. Работа по методични обединения на тема: “Здравни и екологични аспекти на обучението по отделните учебни предмети”	през годината	Председатели на МО
III. Здравно образование чрез класно–урочните форми на организация		
1. Час на класа (тематични области): <ul style="list-style-type: none">• Патриотично възпитание и изграждане на национално самочувствие (1 – 10 клас);• Толерантност и интеркултурен диалог (1- 10 клас);• Финансова и правна грамотност, вкл. и „Моето първо работно място“ (10 клас)• Безопасност и движение по пътищата (1 – 10 клас);• Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ(1 – 10 клас) ;• Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти (1 – 10 клас);• Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита (1 – 10 клас);	през годината	Начални учители Класни ръководители

<ul style="list-style-type: none"> • Кариерно ориентирани (4, 7, 8 и 10 клас) • Превенция и противодействие на корупцията (5 – 10 клас). 		
<p>2. Здравно и екологично образование чрез обучението по учебните предмети: Роден край (1 клас); Околен свят (2 клас); Човекът и природата (3 – 6 клас); Биология и ЗО (7, 8,10 клас); Химия и ООС (7, 8 и 10 клас), Физика и астрономия (7, 8 и 10 клас), География и икономика (5 – 10 клас); ФВС (1 – 10 клас)</p>	през годината	Учители по учебни предмети
IV. Извънкласни практически дейности		
<p>1. Хигиенизиране и опазване на училищната среда.</p> <p>2. Озеленяване на училищната сграда и училищния двор.</p> <p>4. Създаване и поддържане от учениците на кът на здравето в училище.</p> <p>5. Изграждане на база данни и библиотечен фонд от научно-методическа литература по проблемите на здравното образование (в учителската стая).</p> <p>6. Видеофилми на здравна и екологична тематика.</p> <p>7. Отбелязване на Деня на Земята – 22.04.</p> <p>7. Конкурси за ученически рисунки по здравни и екологични проблеми.</p>	<p>през годината</p> <p>през годината</p> <p>28.10.2024 г.</p> <p>през годината</p> <p>07.04.2025 г.</p> <p>21.04.2025 г.</p> <p>през годината</p>	<p>Педагогически и непедагогически колектив</p> <p>Класни ръководители</p> <p>Медицинско лице</p> <p>Учител по биология и ЗО</p> <p>Учители в ГЦОУД</p> <p>Учители по БЗО и ГИ</p> <p>Учител по БЗО и ГИ</p>
2. Извънучилищни дейности		
<p>1. Участие в спортни състезания.</p> <p>2. Участие в мероприятия на БЧК.</p> <p>3. Среща с представители от РИОСВ по екологични проблеми на областта.</p> <p>4. Среща с активисти на младежкия БЧК.</p>	<p>през годината</p> <p>през годината</p> <p>април 2025 г</p> <p>май 2025 г</p>	<p>Учители по ФВС,</p> <p>медицинско лице</p> <p>Медицинско лице</p> <p>Учител по БЗО</p>
VI. Социални дейности		
<p>1. Приобщаване на родителите за реализиране на Програмата.</p> <p>2. Родителска среща на тема: “Здравното образование и насилието в училището и обществото”</p> <p>3. Връзка с обществеността на селата.</p> <p>4. Съвместна работа със социалният дом за деца, лишени от родителски грижи.</p>	<p>през годината</p> <p>ноември 2024</p> <p>през годината</p> <p>през годината</p>	<p>Директор</p> <p>Класни ръководители</p> <p>Директор и учители</p> <p>Класни ръководители</p>

8. Контрол

1. Контролът по провеждането на възпитателната работа се осъществява от директора на училището и заместник-директора по учебната дейност.

2. На контрол подлежи цялостната възпитателна дейност, съгласно настоящата програма и плана за контролната дейност на директора и заместник-директора по учебната дейност.
3. Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат на заседание на Педагогическия съвет.